

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

19 września

№ 81.

Rok 1924.

Treść: 781.	Traktat Handlowy i Nawigacyjny pomiędzy Polską a Finlandją podpisany w Warszawie dnia 10 listopada 1923, r.	1229
782.	Oświadczenie rządowe z dnia 18 września 1924 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Traktatu Handlowego i Nawigacyjnego pomiędzy Polską a Finlandją, podpisanego w Warszawie dn. 10 listopada 1923 r.	1248
783.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 sierpnia 1924 r. w sprawie zakazu przywozu i wywozu niektórych towarów	1248

781.

Traktat Handlowy i Nawigacyjny

pomiędzy Polską a Finlandją podpisany w Warszawie dn. 10 listopada 1923 r.

(Zatwierdzony ustawą z dnia 6 maja 1924 r.—Dz. U. R. P. № 44, poz. 458).

Przekład.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MY, STANISŁAW WOJCIECHOWSKI

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia dziesiątego listopada tysiąc dziewięćset dwudziestego trzeciego roku podpisany został w Warszawie pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Finlandzkiej, Traktat Handlowy i Nawigacyjny, który słowo w słowo brzmi jak następuje:

Traktat handlowy i nawigacyjny pomiędzy Polską a Finlandją.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

z jednej strony i

PREZYDENT REPUBLIKI FINLANDZKIEJ

z drugiej strony,

ożywieni jednakiem pragnieniem popierania i rozwijania stosunków handlowych i nawigacyjnych między obu krajami, postanowili zawrzeć Traktat Handlowy

AU NOM DE LA RÉPUBLIQUE POLONAISE

NOUS, STANISŁAW WOJCIECHOWSKI

PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE POLONAISE

À tous ceux, qui ces présentes Lettres verront,
Salut:

Un Traité de Commerce et de Navigation ayant été signé à Varsovie le dix novembre mil neuf cent vingt trois entre le Gouvernement de la République Polonaise et le Gouvernement de la République Finlandaise, Traité, dont la teneur suit:

Traité de Commerce et de Navigation entre la Pologne et la Finlande.

LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE POLONAISE

d'une part, et

LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE FINLANDAISE

d'autre part

animés d'un égal désir de favoriser et de développer les relations commerciales et maritimes entre les deux pays, ont décidé de conclure un Traité de

i Nawigacyjny i mianowali w tym celu swymi pełnomocnikami:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

Pana d-ra Henryka Strasburgera, Podsekretarza Stanu, Przewodniczącego Delegacji Polskiej,
Pana Marjana Szydłowskiego, Ministra Przemysłu i Handlu.

Prezydent Republiki Finlandzkiej:

Pana H. J. Procopé, byłego Ministra Przemysłu i Handlu,

którzy, po zakomunikowaniu sobie wzajemnie pełnomocnictw, uznanych za dobre i należyte co do formy, zgodzili się na następujące artykuły:

Artykuł 1.

Obywatele każdej z Układających się Stron traktowani będą na terytorjum drugiej strony pod każdym względem tak jak obywatele państwa najbardziej uprzywilejowanego. Nie będą oni podlegali podatkom, opłatom lub daninom jakiegokolwiek rodzaju lub pod jakąkolwiek nazwą, innym lub wyższym, niż krajowcy lub obywatele państwa najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł 2.

Obywatele jednej z Układających się Stron będą mieli wolny i łatwy dostęp do sądów i innych władz drugiej Strony, stosując się do ustaw i przepisów tej ostatniej i na tych samych warunkach, co krajowcy.

Artykuł 3.

Spółki prywatno-prawne i handlowe, założone prawnie na mocy ustaw jednej z Układających się Stron i mające swą siedzibę na jej terytorjum, uznane będą przez drugą Stronę za legalnie istniejące, byle tylko nie miały celu niedozwolonego lub przeciwnego dobremu obyczajom i będą miały, stosując się do praw i przepisów i na tych samych warunkach co spółki krajowe, wolny i łatwy dostęp do sądów, bądź jako powód, bądź jako pozwany, jak również i do innych władz.

Spółki prywatno-prawne i handlowe, uznane w ten sposób przez każdą z Układających się Stron będą mogły, o ile nie jest to przeciwne ustawodawstwu drugiej Strony i stosując się do ustaw i przepisów tej Strony, osiedlać się na jej terytorjum, zakładać tam swe filje i oddziały i wykonywać tam swój przemysł. Wyłączone są wszelako gałęzie handlu i przemysłu, które, ze względu na ich charakter użyteczności ogólnej, rozumiejąc tu i spółki finansowe i ubezpieczeniowe, podlegałyby specjalnym ograniczeniom, stosowanym do wszystkich krajów.

Spółki te, raz dopuszczone zgodnie z ustawami i przepisami, które obowiązują lub będą obowiązywały na terytorjum odnośnego kraju, nie będą podlegały podatkom, opłatom, daninom jakiegokolwiek nazwy lub rodzaju, innym lub wyższym od tych, które ustanowione są w Polsce dla spółek krajowych,

Commerce et de Navigation et ont nommé à cet effet pour leurs Plénipotentiaires, savoir:

Le Président de la République Polonaise:

Mr. le Dr. Henri Strasburger, Sous-Secrétaire d'État, Président de la Délégation Polonaise,
Mr. Marjan Szydłowski, Ministre de l'Industrie et du Commerce;

Le Président de la République Finlandaise:

Mr. H. J. Procopé, Ancien Ministre du Commerce et de l'Industrie,

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins-pouvoirs respectifs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article 1.

Les ressortissants de chacune des Parties Contractantes jouiront sur le territoire de l'autre, sous tous les rapports, du traitement accordé aux ressortissants de la nation la plus favorisée. Ils ne seront pas assujettis à des impôts, taxes ou contributions autres ou plus élevés, quelle qu'en soit la dénomination ou l'espèce, que les nationaux ou bien les ressortissants de la nation la plus favorisée.

Article 2.

Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes auront libre et facile accès auprès des tribunaux et des diverses autorités de l'autre Partie en se conformant aux lois et règlements de cette dernière et sous les mêmes conditions que ses nationaux.

Article 3.

Les sociétés civiles et commerciales qui sont valablement constituées d'après les lois d'une des Parties Contractantes et qui ont leur siège social sur son territoire, verront leur existence juridique reconnue dans l'autre Partie, pourvu qu'elles ne poursuivent pas un but illicite ou contraire aux moeurs, et auront, en se conformant aux lois et règlements et sous les mêmes conditions que les sociétés du pays, libre et facile accès auprès des Tribunaux, soit pour intenter une action, soit pour y défendre, ainsi qu'auprès des autres autorités.

Les sociétés civiles et commerciales ainsi reconnues de chacune des Parties Contractantes pourront, si les lois de l'autre Partie ne s'y opposent et en se soumettant aux lois et règlements de cette Partie, s'établir sur son territoire, y fonder des filiales et succursales et y exercer leur industrie. Sont toutefois exceptées les branches du commerce et les industries qui, en raison de leur caractère d'utilité générale, y compris les sociétés financières et d'assurances, seraient soumises à des restrictions spéciales applicables à tous les pays.

Ces sociétés une fois admises conformément aux lois et prescriptions qui sont ou seront en vigueur sur le territoire du pays respectif, ne seront pas soumises à des impôts, taxes ou contributions, quelle qu'en soit la dénomination ou l'espèce, autres ou plus élevés que ceux imposés en Pologne aux

w Finlandji dla spółek państwa najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł 4.

Obywatele drugiej Układającej się Strony lub spółki prywatno-prawne i handlowe, mające swą siedzibę na jej terytorjum, mogą podlegać podatkom, opłatom i daninom, wymienionym w artykułach 1 i 3, tylko w tej części majątku, która znajduje się tam, gdzie te podatki, opłaty i daniny zostały ustalone, lub też z tytułu handlu lub przemysłu, który tam wykonywują, lub z tytułu jakiegos dochodu, który tam posiadają.

Artykuł 5.

O ile obywatele finlandzcy, nie mieszkający stale w Polsce lub spółki prywatno-prawne i handlowe finlandzkie, zajmują się eksportem z Finlandji do Polski, będą oni podlegali w Polsce podatkom od zysku z tego wywozu tylko wtedy, o ile uprawiają swój handel i przemysł w całości lub częściowo w Polsce. W tym wypadku obciążona podatkiem może być tylko ta część zysku, która pochodzi z transakcji dokonanych w Polsce.

Takie same traktowanie stosowane będzie przy wywozie do Finlandji skutecznianym przez obywateli polskich lub spółki prywatno-prawne i handlowe polskie.

Artykuł 6.

Obywatele jednej z Układających się Stron osiedli na terytorjum drugiej lub przebywający na nim czasowo, będą nawzajem zwolnieni od wszelkich obowiązkowych funkcji urzędowych z wyjątkiem opieki, jak również od wszelkiej służby wojskowej i innych obowiązków osobistych, związanych z obroną państwa, jak również od uiszczania zastępujących je opłat i podatków.

Obywatele jednej z Układających się Stron, osiedli na terytorjum drugiej Strony lub przebywający na nim czasowo, jak również spółki jednej z Układających się Stron, założone na terytorjum drugiej, zwolnione będą od płacenia pożyczek i przymusowych danin państwowych, a także od wszelkiej innej kontrybucji nadzwyczajnej jakiegokolwiek rodzaju, któraby była nałożona bezpośrednio dla potrzeb wojny lub wskutek wyjątkowych okoliczności.

W czasie wojny i w czasie pokoju będą oni podlegali tylko tym świadczeniom i rekwizycjom wojskowym, jakie nałożone są na krajowców i spółki krajowe, w tej samej mierze i na tych samych zasadach, co ci ostatni i zawsze za słusznem odszkodowaniem.

Artykuł 7.

Kupcy, przemysłowcy i inni handlowcy jednej z Układających się Stron, którzy dowiodą przez okazanie kupieckiej karty legitymacyjnej, wydanej przez właściwe władze ich kraju, iż są oni uprawnieni do wykonywania tam handlu i przemysłu i że uiszczają

sociétés du pays, en Finlande aux sociétés de la nation la plus favorisée.

Article 4.

Les ressortissants de l'autre Partie Contractante ou les sociétés civiles et commerciales, qui ont leur siège social sur son territoire, ne peuvent être soumis aux impôts, taxes ou contributions mentionnés aux articles 1 et 3 que sur l'actif se trouvant dans le pays où ces impôts, taxes et contributions sont établis, ou en raison d'un commerce ou d'une industrie qu'ils y exercent, ou de quelque revenu qu'ils y touchent.

Article 5.

Lorsque des ressortissants finlandais, qui ne sont pas domiciliés en Pologne, ou des sociétés civiles et commerciales finlandaises, se livrent à l'exportation de Finlande en Pologne, ils ne seront assujettis en Pologne à des impôts sur le bénéfice de cette exportation, que s'ils exercent leur commerce ou leur industrie en totalité ou en partie en Pologne. Dans ce cas la portion du bénéfice provenant des opérations effectuées en Pologne pourra seule y être imposée.

Le même traitement sera appliqué à l'exportation sur la Finlande pratiquée par des ressortissants polonais ou des sociétés civiles et commerciales polonaises.

Article 6.

Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes, établis sur le territoire de l'autre Partie ou y résidant temporairement, seront réciproquement dispensés de toute fonction officielle obligatoire, excepté la tutelle, et exempts de tout service militaire et autres devoirs personnels relatifs à la défense du pays, ainsi que du paiement de tous impôts ou taxes de remplacement.

Les ressortissants de l'une des Parties Contractantes, établis sur le territoire de l'autre Partie ou y résidant temporairement ainsi que les sociétés de l'une des Parties Contractantes, établies sur le territoire de l'autre y seront dispensés du paiement des emprunts et des dons nationaux forcés, ainsi que de toute autre contribution extraordinaire, de quelque nature que ce soit, qui serait perçue directement pour les besoins de guerre ou par suite de circonstances exceptionnelles.

Ils ne seront astreints en temps de paix et en temps de guerre qu'aux prestations et réquisitions militaires imposées aux nationaux et aux sociétés du pays dans la même mesure et d'après les mêmes principes que ces derniers, et toujours contre une juste indemnité.

Article 7.

Les négociants, les fabricants et autres commerçants de l'une des Parties Contractantes qui prouvent, sur la présentation d'un certificat de légitimation commerciale délivré par les autorités compétentes de leur pays, qu'ils sont autorisés à y

tam opłaty i podatki ustawami przewidziane, będą mieli prawo, stosując się do przepisów obowiązujących, w obydwu krajach osobiście lub przez komiwojażerów, będących w ich służbie, czynić zakupy na terytorjum drugiej Układającej się Strony, u kupców lub producentów lub w publicznych lokalach sprzedaży. Będą oni mogli przyjmować zamówienia, na podstawie wzorów i próbek, u kupców lub innych osób, które w swoim handlu lub przemyśle używają towarów podobnych do tych, które są oferowane.

O ile jedna ze stron nałoży specjalne opłaty patentowe, druga będzie mogła przedsięwziąć środki analogiczne w celu przywrócenia wzajemności.

Komiwojażerowie finlandzcy i polscy, posiadający kartę legitymacyjną, zgodną z załączonymi aneksami (A — dla komiwojażerów polskich, B — dla komiwojażerów finlandzkich) i wydaną przez właściwe władze odnośnego kraju, będą mieli nawzajem prawo przywozić ze sobą próbki i wzory, lecz nie towary.

Układające się Strony wskażą sobie władze powołane do wydawania kart legitymacyjnych, a także rozporządzeń, do których komiwojażerowie winni się stosować przy swych czynnościach.

Przedmioty, podlegające cłu lub wszelkiej innej podobnej opłacie, które przywożone będą przez komiwojażerów, jako próbki lub wzory, będą zwolnione przez jedną i drugą Stronę od cła przywozowego i wywozowego pod warunkiem, iż przedmioty te będą wywiezione z powrotem w terminie przepisany i że tożsamość przedmiotów przywiezionych i wywożonych z powrotem nie będzie wątpliwą — bez względu zresztą na komorę, przez którą będą przechodzić przy wywozie, o ile tylko ta komora będzie, stosownie do ustaw i rozporządzeń, obowiązujących w kraju, właściwa.

Ograniczenia przywozu i wywozu, obowiązujące w obu krajach, nie zostają zmienione przez powyższe postanowienie.

Wywóz powrotny próbek lub wzorów winien być zagwarantowany przy wejściu ich do obu krajów, bądź przez złożenie depozytu w wysokości pobieranego cła, bądź w jakikolwiek inny sposób, zatwierdzony przez właściwe władze kraju, do którego są one przywożone.

Jeżeli, przed upływem przepisanego terminu, próbki lub wzory zostaną przedstawione na właściwej komorze celnej w celach powrotnego wywozu, komora ta winna sprawdzić, czy przedmioty przedstawione są rzeczywiście te same, dla których było wydane pozwolenie bezcłowego przywozu. Jeśli niema co do tego żadnej wątpliwości, wówczas komora celna skonstatuje wywóz i zwróci depozyt.

O ile ustalonym zostanie, iż próbki lub wzory nie były wywiezione przed wpływem przepisanego terminu, złożony depozyt przekazany zostanie do Skarbu.

Oprócz znaków umieszczonych urzędowo w kraju wywozu, dla stwierdzenia tożsamości próbek lub

exercer leur commerce ou leur industrie et qu'ils y acquittent les taxes et les impôts prévus par les lois, auront le droit, en se soumettant aux règlements en vigueur dans les deux pays, de faire soit personnellement, soit par des voyageurs à leur service, des achats dans le territoire de l'autre Partie Contractante, chez des négociants ou producteurs, ou dans les locaux de vente publique. Ils pourront, même sur des modèles et échantillons, prendre des commandes chez les négociants ou autres personnes qui, pour leur industrie, utilisent des marchandises analogues à celles offertes.

Si l'une des Parties Contractantes perçoit des taxes ou patentes spéciales, l'autre pourra adopter des mesures analogues de manière à rétablir la réciprocité.

Les voyageurs de commerce finlandais et polonais munis d'un certificat de légitimation conforme aux modèles annexés (A — pour les voyageurs de commerce polonais, B — pour les voyageurs de commerce finlandais) et délivré par les autorités de leur pays respectif auront le droit réciproque d'introduire des échantillons ou modèles, mais non des marchandises.

Les Parties Contractantes se désigneront les autorités qualifiées pour délivrer les certificats de légitimation, ainsi que les dispositions auxquelles les voyageurs doivent se conformer dans leurs opérations.

Les objets passibles d'un droit de douane ou de toute autre taxe similaire qui seront importés comme échantillons ou modèles par les voyageurs de commerce, seront, de part et d'autre, admis en franchise de droits de douane ou d'autres taxes d'entrée et de sortie, à la condition que ces objets soient réexportés dans le délai réglementaire et que l'identité des objets importés et réexportés ne soit pas douteuse, quelque soit du reste le bureau de douane par lequel ils passent à leur sortie, pourvu que ce bureau soit compétent d'après les lois et règlements en vigueur dans le pays.

Les restrictions d'importation et d'exportation en vigueur dans les deux pays ne sont pas modifiées par les dispositions ci-dessus.

La réexportation des échantillons ou modèles devra être garantie à leur entrée dans les deux pays, soit par le dépôt du montant des droits applicables, soit par tout autre procédé approuvé par les autorités compétentes du pays d'entrée.

Si les échantillons ou modèles sont présentés avant l'expiration du délai réglementaire à un bureau de douane compétent pour être réexportés, ce bureau devra vérifier si les articles présentés sont bien ceux pour lesquels a été délivré le permis d'entrée en franchise. S'il n'y a aucun doute à cet égard, le bureau constatera la réexportation et restituera le montant des droits déposés.

S'il est établi que les échantillons ou modèles n'ont pas été réexportés avant l'expiration du délai réglementaire, le montant des droits sera acquis au Trésor.

Outre les marques qui sont apposées officiellement dans le pays d'exportation, pour identifier les

wzorów, urzędnicy celni państwa przywozu będą mogli, o ile im się to wyda potrzebne, umieścić znaki dodatkowe.

Za umieszczenie tych znaków państwo nie będzie nakładało opłat lub należności.

Powyższe postanowienia nie stosują się do kolporterów lub innych domokrażców, ani też do przyjmowania zamówień u osób, nie trudniących się ani handlem ani przemysłem.

Artykuł 8.

Pod warunkiem powrotnego wywozu w przepisany terminie, oraz świadectwa tożsamości, zwolnienie z wszelkiego cła przywozowego i wywozowego przewidziane jest wzajemnie dla przedmiotów, przeznaczonych do doświadczeń, na jarmarki, wystawy i na konkursy.

Odnosnie do przywozu i do powrotnego wywozu przedmiotów wyżej wymienionych i kontroli celnej pod tym względem, postanowienia artykułu poprzedniego będą *mutatis mutandis* stosowane, mianowicie wywóz powrotny tych przedmiotów będzie musiał być zabezpieczony przy przywozie ich do obu krajów, bądź przez złożenie depozytu w wysokości stosowanego cła, bądź też w jakikolwiek inny sposób, zatwierdzony przez właściwe władze kraju, do którego są one przywożone.

Artykuł 9.

Układające się Strony nie będą nakładały ani utrzymywały zakazów lub ograniczeń, dotyczących wzajemnego przywozu lub wywozu, któreby nie były w taki sam sposób stosowane przy przywozie lub wywozie tych samych towarów w handlu z każdym innym krajem.

Postanowienia niniejszego artykułu nie będą stosowane, o ile ustanowienie lub utrzymanie w mocy zakazu:

- 1) dotyczą bezpieczeństwa publicznego lub bezpieczeństwa państwa;
- 2) są środkami sanitarnymi lub środkami ostrożności przeciwko chorobom zwierząt i roślin;
- 3) dotyczą towarów, stanowiących przedmiot monopolu państwowego;
- 4) dotyczą nasion, które można poczytywać za niezdadne dla kraju przywożącego, z racji na ich pochodzenie.

Artykuł 10.

W wypadku, gdyby jedna z Układających się Stron nałożyła na jakiś towar monopol, lub uzależniłaby przywóz lub wywóz pewnych towarów od cen kontrolowanych przez rząd lub przez organ przez niego upoważniony, warunki ogólne stosowane do drugiej Strony będą najkorzystniejsze z tych, które są lub będą mogły być stosowane do jakiegokolwiek państwa trzeciego.

Artykuł 11.

Wszystkie produkty gleby i przemysłu, pochodzące i przychodzące z obszaru celnego jednej z Ukła-

échantillons ou modèles, les fonctionnaires des douanes du pays d'importation pourront apposer des marques supplémentaires, si cela leur semble nécessaire.

Il ne sera perçu par l'État aucune taxe ou redevance pour l'apposition de ces marques.

Les dispositions ci-dessus ne sont pas applicables aux colporteurs ou autres marchands ambulants, non plus qu'à la prise de commandes chez des personnes n'exerçant ni commerce, ni industrie.

Article 8.

Sous obligation de réexportation dans le délai réglementaire et de la preuve d'identité la franchise de tout droit d'entrée et de sortie est stipulée réciproquement pour les objets destinés aux expériences, foires, expositions et aux concours.

En ce qui concerne l'importation et la réexportation des objets susmentionnés et le contrôle douanier sous ce rapport, les stipulations de l'article précédent seront *mutatis mutandis* applicables; notamment la réexportation de ces objets devra être garantie à leur entrée dans les deux pays, soit par le dépôt du montant des droits applicables, soit par tout autre procédé approuvé par les autorités compétentes du pays d'entrée.

Article 9.

Les Parties Contractantes n'établiront, ni ne maintiendront des prohibitions ou restrictions relatives à l'importation ou à l'exportation réciproque, qui ne s'appliqueront pas de la même manière à l'importation ou à l'exportation des mêmes marchandises dans le commerce avec tout autre pays.

Les dispositions de cet article ne seront pas applicables lorsque l'établissement ou le maintien d'une prohibition:

- 1) visent la sécurité publique ou la sécurité d'État;
- 2) sont des mesures sanitaires ou de précaution contre les maladies des animaux et végétaux;
- 3) visent des marchandises qui font l'objet d'un monopole d'État;
- 4) visent des semences qu'on a lieu de croire impropres dans le pays d'importation, en raison de leur origine.

Article 10.

Dans le cas où l'une des Parties Contractantes soumettrait une marchandise à un monopole, ou rendrait l'importation ou l'exportation de certaines marchandises dépendantes de prix contrôlés par le Gouvernement ou par tout organisme autorisé par lui, les conditions générales applicables à l'autre Partie seront les plus favorables qui sont ou pourront être appliquées à toute puissance tierce.

Article 11.

Tous les produits du sol ou de l'industrie, originaires et en provenance du territoire douanier de

dających się Stron, które przywożone będą na terytorjum celne drugiej Układającej się Strony i które przeznaczone są bądź do spożycia, bądź do złożenia na skład, bądź do powrotnego wywozu, bądź do tranzytu, będą podlegały przez czas trwania niniejszego Traktatu traktowaniu, przyznanemu krajowi najbardziej uprzywilejowanemu. Mianowicie nie będą one mogły w żadnym wypadku być obciążane ani wyższymi ani innymi cłami, ani podlegać innym formalnościom i ograniczeniom od tych, które obciążają produkty lub towary państwa najbardziej uprzywilejowanego.

Wywóz do terytorjum jednej z Układających się Stron nie będzie obciążany przez drugą cłami lub opłatami innymi lub wyższymi niż wywóz tych samych przedmiotów do kraju najbardziej uprzywilejowanego pod tym względem, ani nie będzie podlegał innym ograniczeniom, niż wywóz przedmiotów do jakiegokolwiek państwa trzeciego.

Każda z Układających się Stron obowiązuje się zatem udzielić drugiej bezzwłocznie i bez innych warunków wszelkiej ulgi, wszelkiego przywileju i wszelkiej zniżki ceł lub opłat, których udzieliła już, lub których udzieliłaby mogła w przyszłości pod wyżej wymienionymi względami, na stałe lub czasowo trzeciemu państwu.

Produkty jakiegokolwiek pochodzenia, które przewiezione zostaną przez jeden z dwóch krajów do drugiego kraju, ze złożeniem na skład w porcie wolnym, w składzie tranzytowym lub w innym podobnym składzie celnym, lub też bez złożenia, korzystać będą przy przywozie do tego ostatniego kraju we wszystkim co dotyczy ceł przywozowych i wszelkich innych opłat, a także pod wszystkimi innymi względami z traktowania conajmniej tak korzystnego, jak gdyby były przywiezione bezpośrednio z kraju pochodzenia.

Artykuł 12.

Każda z Układających się Stron obowiązuje się do przyznania bezzwłocznie i bez zastrzeżeń towarom, pochodzącym i przywożonym z drugiego kraju, wszelkich ulg, przywilejów lub zniżek podatków miejskich, opłat wewnętrznych, podatków konsumcyjnych i akcyz, a także opłat dodatkowych i lokalnych przywozowych, reeksportowych, tranzytowych i skladowych, jakie przyznała lub mogłaby przyznać jakiegokolwiek trzeciemu mocarstwu.

Artykuł 13.

Obydwie Układające się Strony obowiązują się przyznać sobie wzajemnie na drogach przystosowanych do tranzytu międzynarodowego, swobodę tranzytu dla osób, bagażów, towarów i przedmiotów wszelkiego rodzaju, przesyłek pocztowych, okrętów, statków, wagonów osobowych i towarowych, lub innych środków przewozowych, zapewniając sobie pod tym względem traktowanie na stopie państwa najbardziej uprzywilejowanego. Towary jednego z dwóch krajów, przywożone na terytorjum drugiego i przeznaczone do złożenia na skład lub do tranzytu, nie będą podlegały w tym ostatnim żadnemu cłu lub

l'une des Parties Contractantes, qui seront importés sur le territoire douanier de l'autre Partie Contractante et qui sont destinés, soit à la consommation, soit à l'entreposage, soit à la réexportation, soit au transit, seront soumis, pendant la durée du Traité présent, au traitement accordé à la nation la plus favorisée. Notamment ils ne pourront, en aucun cas, être soumis à des droits ni plus élevés, ni autres, ni à des formalités ou restrictions autres que ceux qui frappent les produits ou les marchandises de la nation la plus favorisée.

Les exportations à destination d'une des Parties Contractantes ne seront pas grévées par l'autre de droits ou taxes autres ou plus élevés qu'à l'exportation des mêmes objets dans le pays le plus favorisé à cet égard, ni soumises à d'autres restrictions que les produits exportés à destination de toute puissance tierce.

Chacune des Parties Contractantes s'engage donc à faire immédiatement et sans autres conditions, profiter l'autre de toute faveur, de tout privilège ou de toute réduction de droits ou de taxe qu'elles a déjà accordés ou pourrait par la suite accorder, sous les rapports susmentionnés, à titre permanent ou temporaire à une puissance tierce.

Les produits, quelle que soit leur origine, qui sont passés en transit par l'un des deux pays à destination de l'autre avec ou sans entreposage dans un port libre, entrepôt de transit ou autre entrepôt similaire de douane, jouiront à leur importation dans le dernier pays en tout ce qui concerne les droits d'entrée et toutes autres taxes ainsi que sous tous autres rapports, d'un traitement au moins aussi favorable que s'ils avaient été importés directement de leur pays d'origine.

Article 12.

Chacune des Parties Contractantes s'engage à faire profiter, immédiatement et sans réserve, les marchandises originaires et importées du territoire de l'autre pays de toute faveur, privilège ou abaissement dans les droits d'octroi, taxes intérieures, impôts de consommation et accises, ainsi que dans les taxes additionnelles et locales sur l'importation, la réexportation, le transit et l'entreposage, qu'elle a accordés ou pourrait accorder à toute tierce puissance.

Article 13.

Les deux Parties Contractantes s'engagent à s'accorder réciproquement la liberté du transit sur les voies appropriées au transit international, aux personnes, bagages, marchandises et objets de toute sorte, envois postaux, navires, bateaux, voitures et wagons ou autres instruments de transport en se garantissant sous ce rapport le traitement de la nation la plus favorisée.

Les produits de l'un des deux pays introduits dans le territoire de l'autre et destinés à l'entreposage ou au transit ne seront soumis dans ce dernier à aucun droit ou taxe de douane ou à aucun droit

opłacie celnej, ani żadnej opłacie wewnętrznej innej, niż opłaty przeznaczone wyłącznie na pokrycie kosztów kontroli i administracji tranzytu, jak również opłat dotyczących transakcji, których towary te byłyby przedmiotem.

Żadna z Układających się Stron nie będzie jednak obowiązana do zapewnienia tranzytu podróży, których wjazd na jej terytorjum byłby zabroniony. Tranzyt towarów będzie mógł być zabroniony:

a) ze względu na bezpieczeństwo państwa lub bezpieczeństwo publiczne;

b) ze względów zdrowotnych, lub jako ochrona przeciwko chorobom zwierząt i roślin.

Tranzyt towarów, które w jednym z Układających się Państw stanowią przedmiot monopolu państwa, będzie mógł być poddany kontroli specjalnej, ustalonej przez ustawodawstwo krajowe, obowiązujące obecnie, lub które byłoby ustanowione w przyszłości.

Artykuł 14.

Towary jednej z Układających się Stron będą korzystały pod każdym względem przy przewozie ich kolejami żelaznymi i innymi środkami przewozu dróg Strony, służącymi do publicznego użytku, z traktowania równie korzystnego, co podobne towary krajowe lub towary państwa najbardziej uprzywilejowanego.

Na mocy czego towary polskie, przywożone z Polski do Finlandji lub przewożone tranzytem przez Finlandję, z przeznaczeniem do państwa trzeciego, jak również towary finlandzkie, przywożone z Finlandji do Polski lub przewożone tranzytem przez Polskę, z przeznaczeniem do państwa trzeciego, nie będą podlegały pod względem odprawy, opłat tranzytowych i opłat publicznych, związanych z przewozem kolejami żelaznymi lub innymi środkami przewozu, służącymi do publicznego użytku, traktowaniu mniej korzystnemu, niż towary krajowe lub towary państwa najbardziej uprzywilejowanego przewożone na tym samym przebiegu i w tym samym kierunku.

Artykuł 15.

Ażeby zapewnić produktom, pochodzącym z ich krajów, korzystanie z powyższych postanowień i aby uniknąć wszelkiego rodzaju przemytnictwa, za pomocą zmienionego kierunku transportu, Układające się Strony będą mogły wymagać, by produkty i towary, przywożone na ich terytorjum, były zaopatrzone w świadectwo pochodzenia.

Artykuł 16.

Z wyjątkiem odmiennych postanowień niniejszego Traktatu, okręty polskie i ich ładunki w Finlandji i nawzajem okręty finlandzkie i ich ładunki w Polsce, będą korzystały pod każdym względem z takiego samego traktowania, co okręty krajowe i ich ładunki, bez względu na miejsce wyjazdu lub przeznaczenia tych okrętów oraz bez względu na miejsce pochodzenia lub przeznaczenia ich ładunków. Wynika z tego mianowicie, iż okręty jednej z Układających się Stron i ich ładunki nie będą

intérieur autre que les taxes exclusivement destinées à couvrir les frais du contrôle et de l'administration du transit, ainsi que les taxes afférentes aux transactions dont les marchandises seraient l'objet.

Aucune des deux Parties Contractantes ne sera pourtant tenue d'assurer le transit des voyageurs dont entrée sur son territoire serait interdite. Le transit des marchandises pourra être prohibé:

a) pour raison de sécurité d'État ou de sécurité publique;

b) pour raison de santé ou comme précaution contre les maladies des animaux et des végétaux.

Le transit des marchandises qui dans un des États Contractants font l'objet d'un monopole d'État, pourra être soumis à un contrôle spécial imposé par le régime législatif national, actuellement en vigueur ou à constituer dans l'avenir.

Article 14.

Les marchandises de l'une des Parties Contractes jouiront à tous égards, quant aux transports par chemin de fer et autres transports publics de l'autre Partie, du traitement aussi favorable que les marchandises similaires nationales ou celles de la nation la plus favorisée.

En vertu de quoi les marchandises polonaises importées de Pologne en Finlande ou traversant la Finlande en transit à destination d'un État tiers, de même les marchandises finlandaises importées de Finlande en Pologne ou traversant la Pologne en transit à destination d'une puissance tierce, ne seront soumises en ce qui concerne l'expédition, les taxes de transport et les taxes publiques relatives au transport par voie ferroviaire ou aux autres transports publics, au traitement moins favorable que les marchandises du pays ou celles de la nation la plus favorisée, transportées sur le même parcours et dans la même direction.

Article 15.

Pour réserver aux produits originaires de leurs pays respectifs le bénéfice des dispositions ci-dessus et pour éviter toute fraude par transport détourné, les Parties Contractantes pourront exiger que les produits et marchandises importés sur leur territoire soient accompagnés d'un certificat d'origine.

Article 16.

Sauf stipulations contraires du présent Traité, les navires polonais et leurs cargaisons en Finlande et réciproquement les navires finlandais et leurs cargaisons en Pologne, jouiront sous tous les rapports du même traitement que les bâtiments nationaux et leurs cargaisons, quel que soit le lieu de départ ou de destination des dits navires, quel que soit aussi le lieu d'origine ou de destination de leurs cargaisons. Il s'ensuit notamment que les navires de l'une des Parties Contractantes et leurs cargaisons ne seront

podlegały, na terytorjum drugiej Strony, żadnej opłacie lub ciężarowi jakiegokolwiek rodzaju lub nazwy, nałożonym bądź na rzecz Państwa, bądź na rzecz gmin lub jakichkolwiek instytucji uprawnionych przez rząd, innym lub wyższym od tych, które będą stosowane do okrętów krajowych i ich ładunków.

Wszelki przywilej i wszelkie zwolnienie, jakiego jedna z Ukladających się Stron będzie mogła udzielić pod którymś z wyżej wskazanych względów mocarstwu trzeciemu, będą również stosowane jednocześnie i bez zastrzeżeń, do drugiej Strony.

Wszelako czyni się wyjątek od postanowień niniejszego artykułu:

1) odnośnie do ulg, które w jednym lub drugim kraju zostały lub będą mogły być w przyszłości przyznane dla rybołówstwa krajowego i jego produktów;

2) odnośnie do żeglugi pobrzeżnej (kabotażu), co do której Ukladające się Strony przyznają sobie traktowanie na stopie państwa najbardziej uprzywilejowanego;

3) odnośnie do żeglugi na drogach żeglownych wewnętrznych, naturalnych lub sztucznych, co do której okręty obydwu Ukladających się Stron i ich ładunki będą podlegały takim samym warunkom, co okręty państwa najbardziej uprzywilejowanego i ich ładunki, przyczem opłaty, które będą ustanowione dla okrętów i ich ładunków nie powinny przekraczać poziomu stosowanego do okrętów krajowych i ich ładunków.

Nie naruszając odmiennych postanowień niniejszego artykułu i nie zmieniając postanowień ustępu I, odnośnie do taryf za pilotaż rozumie się, iż prawa i przepisy obowiązujące w każdym kraju, co do obowiązku używania pilotów będą się stosowały do okrętów drugiej Ukladającej się Strony, w tej samej mierze co do innych okrętów obcych.

Artykuł 17.

Narodowość okrętów będzie, z jednej i drugiej Strony, uznana według dokumentów i świadectw wydanych w tym celu przez właściwe władze odnośnych państw, zgodnie z ustawami i przepisami każdego kraju.

Świadectwa pomiarowe i inne dokumenty, dotyczące pomiaru, wydane przez jedną z Ukladających się stron, będą uznawane przez drugą Stronę, zgodnie z układami specjalnymi, które zostały zawarte, lub które będą mogły być zawarte pomiędzy Ukladającymi się Krajami.

Artykuł 18.

Okręty polskie, zawijające do portu fińskiego i nawzajem — okręty fińskie, zawijające do portu polskiego jedynie w celu uzupełnienia ich ładunku lub wyładowania jego części, będą mogły, stosując się do ustaw i przepisów odnośnych państw, zatrzymać na statku część ładunku, którąby była przeznaczona dla innego portu lub do innego kraju i wywieźć ją z powrotem, nie będąc zobowiązanym do uiszczenia za tę ostatnią część ładunku żadnych

assujettis, sur le territoire de l'autre Partie, à aucune taxe ou charge, quelle qu'en soit l'espèce ou la dénomination, perçue soit au profit de l'État, soit au profit des communes ou des institutions quelconques, habilitées par le Gouvernement, autres ou plus élevées que celles qui seront applicables aux bâtiments nationaux et à leurs cargaisons.

Tout privilège et toute exonération que l'une des Parties Contractantes pourra accorder, sous l'un des rapports susvisés, à une tierce puissance, seront aussi appliqués, simultanément et sans réserves, à l'autre Partie.

Toutefois il est fait exception aux stipulations du présent article:

1) en ce qui concerne les faveurs qui, dans l'un ou l'autre des deux pays, ont été ou pourront être accordées par la suite à la pêche nationale et à ses produits;

2) en ce qui concerne le cabotage, pour lequel les Parties Contractantes s'accorderont le traitement de la nation la plus favorisée;

3) en ce qui concerne la navigation sur les voies navigables intérieures, naturelles ou artificielles, pour laquelle les navires des deux Parties Contractantes et leurs cargaisons seront soumis aux mêmes conditions que les navires de la nation la plus favorisée et leurs cargaisons, les droits à prélever sur les navires et sur leurs cargaisons ne devant pas excéder toutefois le taux applicable aux bâtiments nationaux et à leurs cargaisons.

Sans préjudice des autres dispositions du présent article et sans modification des dispositions de l'alinéa 1-er, en ce qu'elles concernent les tarifs de pilotage, il est entendu que les lois et règlements en vigueur dans chaque pays sur l'obligation d'employer les pilotes s'appliqueront aux navires de l'autre Partie Contractante, dans la même mesure qu'aux autres navires étrangers.

Article 17.

La nationalité des navires sera, de part et d'autre, admise d'après les documents et certificats délivrés à cet effet par les autorités compétentes des États respectifs, conformément aux lois et règlements de chaque pays.

Les lettres de jauge et autres documents relatifs à la jauge, délivrés par l'une des Parties Contractantes, seront reconnus par l'autre Partie, conformément aux arrangements spéciaux qui ont été conclus ou pourront être conclus entre les deux Pays Contractants.

Article 18.

Les navires polonais entrant dans un port finlandais et réciproquement les navires finlandais entrant dans un Port polonais à seule fin d'y compléter leur cargaison ou en débarquer une partie, pourront, en se conformant aux lois et règlements des États respectifs, conserver à bord la partie de leur cargaison qui serait destinée à un autre port et à un autre pays, et la réexporter, sans être tenus à payer pour cette dernière partie de leur cargaison

opłat lub kosztów, z wyjątkiem opłat za nadzór, które zresztą będą mogły być pobierane tylko w najniższych stawkach, oznaczonych dla żeglugi krajowej, lub dla żeglugi państwa najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł 19.

Zwolnione będą całkowicie z wszelkich opłat, obciążających okręty i żeglugę w portach odnośnych krajów:

- 1) okręty, które weszły pod balastem skądkolwiek i wypłyną z nich też pod balastem;
- 2) okręty, które przejeżdżając z jednego portu jednego z krajów do jednego lub kilku portów tego samego kraju, wykażą, iż uiściły już należne opłaty w czasie tej samej podróży w innym porcie tego samego kraju;
- 3) okręty, które zawinęły z ładunkiem do portu bądź dobrowolnie, bądź zmuszone przez siłę wyższą, wyjadą z nich bez skutecznego jakichkolwiek operacji handlowych.

Zwolnienie, o które tu chodzi, nie będzie stosowane do opłat za pilotów, do opłat portowych, holowniczych, kwarantannowych ani do żadnych innych opłat, obciążających okręty, i które to okręty krajowe i okręty państwa najbardziej uprzywilejowanego winny uiścić w tych samych warunkach za oddane usługi lub dyspozycje, wydane w interesie żeglugi.

Nie będą uważane, w wypadku zawinięcia przymusowego, za operacje handlowe: wyładowanie i przeładowanie towarów w celu naprawy okrętu, przeładowanie na inny okręt w wypadku niezdatności do żeglugi pierwszego, kupno zapasów potrzebnych do wyżywienia załogi, i sprzedaż towarów uszkodzonych, o ile administracja celna udzieli na to pozwolenia.

Artykuł 20.

O ile okręt jednej z Układających się Stron rozbił się lub został wyrzucony na brzeg w obrębie wód drugiego Państwa, okręt i jego ładunek będą korzystały z tych samych ulg i przywilejów, jakie ustawy i przepisy odnośnego Kraju przyznają w analogicznych okolicznościach okrętom krajowym, lub okrętom państwa najbardziej uprzywilejowanego. Udzielona będzie pomoc i opieka kapitanowi i załodze w tej samej mierze, co krajowcom, zarówno dla nich samych, jak i dla okrętu i jego ładunku.

Odnośnie do prawa ratownictwa, stosowane będzie ustawodawstwo kraju, w którym wyratowanie miało miejsce.

Towary uratowane z rozbitego lub wyrzuconego na brzeg okrętu nie będą podlegały żadnemu cłu, o ile nie będą one dopuszczone do konsumpcji wewnętrznej.

Artykuł 21.

Obydwie Układające się Strony zobowiązują się traktować robotników, obywateli polskich, pracujących w Finlandji, względnie robotników, obywateli finlandzkich, pracujących w Polsce nawzajem na sto-

aucuns droits ou frais, sauf les droits de surveillance, lesquels, d'ailleurs, ne pourront être perçus qu'au taux le plus bas, fixé pour la navigation nationale ou pour celle de la nation la plus favorisée.

Article 19.

Seront complètement affranchis de tous droits grévant les navires et la navigation dans les ports des pays respectifs:

- 1) les navires qui, entrés sur lest, de quelque lieu que ce soit, en sortiront sur lest;
- 2) les navires qui, passant d'un port de l'un des deux pays dans un ou plusieurs ports du même pays, justifieront qu'ils ont déjà acquitté les droits en question au cours du même voyage, dans un autre port du même pays,
- 3) les navires qui, entrés avec chargement dans un port, soit volontairement, soit en relâche forcée, en sortiront sans avoir fait aucune opération de commerce.

L'exonération dont il s'agit ne s'appliquera pas aux droits de pilotage, de port, de remorquage, de quarantaine, ni à tous autres droits grévant les navires, et que les navires nationaux et ceux de la nation la plus favorisée ont à acquitter dans les mêmes conditions pour services rendus ou dispositions prises dans l'intérêt de la navigation.

Ne seront pas considérés, en cas de relâche forcée, comme opération de commerce: le débarquement et le rechargement des marchandises pour la réparation du navire, le transbordement sur un autre navire en cas d'innavigabilité du premier, l'achat de provisions nécessaires pour le ravitaillement des équipages, et la vente des marchandises avariées, lorsque l'administration des douanes en aura donné l'autorisation.

Article 20.

Si un navire de l'une des deux Parties Contractantes a échoué ou naufragé dans les eaux de l'autre État, le navire et sa cargaison jouiront des mêmes faveurs et immunités que les lois et règlements du pays respectif accordent dans les circonstances analogues, aux navires nationaux ou à ceux de la nation la plus favorisée. Il sera donné, dans la même mesure qu'aux nationaux, aide et assistance au capitaine et à l'équipage, tant pour eux mêmes que pour le navire et sa cargaison.

En ce qui concerne le droit de sauvetage, il sera fait application de la législation du pays où le sauvetage a eu lieu.

Les marchandises sauvées d'un navire échoué ou naufragé ne seront assujetties à aucun droit de douane, à moins qu'elles ne soient admises à la consommation intérieure.

Article 21.

Les deux Parties Contractantes s'engagent à traiter les ouvriers, ressortissants polonais travaillants en Finlande resp. ouvriers, ressortissants finlandais travaillants en Pologne, mutuellement sur le pied

pie zupełnej równości z robotnikami krajowymi, co do wykonywania ich rzemiosła, o ile wykonywanie ich rzemiosła nie jest zarezerwowane ustawowo dla krajowców, i co do ubezpieczeń społecznych.

Szczegóły, dotyczące stosowania powyżej wzmiankowanej zasady co do ubezpieczeń społecznych zostaną ustalone w układzie specjalnym.

Artykuł 22.

Z wyjątkiem postanowień przeciwnych, zawartych w artykułach niniejszego Traktatu, obydwie Ukladające się Strony zapewniają sobie nawzajem na swych terytorjach we wszystkim co dotyczy różnych formalności, administracyjnych i innych, niezbędnych przy stosowaniu postanowień, zawartych w niniejszym Traktacie, traktowanie na stopie państwa najbardziej uprzywilejowanego.

Artykuł 23.

Żadna z Ukladających się Stron nie będzie mogła odwoływać się do postanowień niniejszego Traktatu w celu pretendowania do ulg, wynikających z unji celnej lub do ulg, których jedna ze Stron udzieliła lub mogłaby udzielić Państwu sąsiednim dla ułatwienia obrotu lokalnego w strefie, która będzie mogła się rozciągać conajwyżej na 15 kilometrów po obydwu stronach granicy.

Finlandja nie będzie mogła również powoływać się na niniejszy Traktat w celu pretendowania do przywilejów, wynikających z systemu przejściowego obowiązującego między częściami polską, a niemiecką Górnego Śląska.

Z drugiej strony Polska również nie będzie mogła powoływać się na Traktat niniejszy w celu pretendowania:

do systemu, dotyczącego przywozu win i innych napojów alkoholowych, przyznanego przez Finlandję Francji w artykule VI Umowy Handlowej, zawartej między temi dwoma krajami dnia 13 lipca 1921 r.,

ani do przywilejów, których Finlandja udzieliła, lub udzieliłaby mogła w przyszłości Estonji w celu zachowania i rozwinięcia tradycyjnego handlu z tym krajem.

Rozumie się wszelako, iż w wypadku, o ile korzystanie z uprzywilejowania celnego, udzielonego przez Finlandję Estonji byłoby, bądź częściowo, bądź w całości udzielone Państwu trzeciemu, ten sam przywilej będzie bezzwłocznie i bez zastrzeżeń w tym samym zakresie udzielony Polsce, tak długo jak Estonia lub wymienione Państwo będą z niego korzystały.

Artykuł 24.

Traktat niniejszy będzie ratyfikowany i ratyfikacje będą wymienione w Warszawie możliwie jak najprędzej.

Wejdzie on w życie piętnastego dnia po wymianie ratyfikacji.

Traktat zawarty jest na przeciąg sześciu miesięcy. O ile Traktat nie zostanie wymówiony conajmniej na trzy miesiące przed upływem tego termi-

d'une parfaite égalité avec les ouvriers nationaux quant à l'exercice de leur métier, en tant que l'exercice de leur métier n'est pas réservé par les lois aux nationaux, et quant aux assurances sociales.

En ce qui concerne l'application du principe susmentionné relatif aux assurances sociales, les détails seront fixés par un accord spécial.

Article 22.

Sauf stipulations contraires contenues dans les articles du présent Traité, les deux Parties Contractantes se garantissent réciproquement sur leurs territoires en tout ce qui concerne les diverses formalités, administratives ou autres, rendues nécessaires par l'application des dispositions contenues dans le présent Traité, le traitement de la nation la plus favorisée.

Article 23.

Aucune des Parties Contractantes ne pourra invoquer les dispositions du présent Traité pour prétendre aux faveurs résultant d'une Union douanière ni aux faveurs que l'autre Partie a accordées ou pourra accorder aux États limitrophes pour faciliter le trafic local dans une zone qui pourra s'étendre au plus à une profondeur de 15 kilomètres des deux côtés de la frontière.

La Finlande ne pourra non plus invoquer ce Traité pour prétendre aux privilèges résultant du régime provisoire en vigueur entre les parties polonaise et allemande de la Haute Silésie.

D'autre part la Pologne ne pourra pas non plus invoquer ce Traité pour prétendre:

au régime concernant l'importation des vins et d'autres boissons alcooliques, accordé par la Finlande à la France par l'art. VI de la convention de commerce conclue entre ces deux pays en date du 13 juillet 1921,

ni aux avantages que la Finlande a accordés ou pourra à l'avenir accorder à l'Esthonie en vue de conserver et développer les échanges traditionnels avec ce pays.

Il est entendu toutefois que dans le cas où le bénéfice de préférence douanière accordé par la Finlande à l'Esthonie serait, soit en partie soit en totalité, accordé à un État tiers, le même bénéfice sera immédiatement et sans réserve, dans la même étendue accordé à la Pologne tant que l'Esthonie ou le dit État tiers en jouiront.

Article 24.

Le présent Traité sera ratifié et les ratifications en seront échangées à Varsovie aussitôt que faire se pourra.

Il entrera en vigueur le quinzième jour après l'échange des ratifications.

Le Traité est conclu pour la durée de six mois. Si le Traité n'est pas dénoncé au moins trois mois avant l'expiration de ce délai, il sera prolongé par

nu, będzie on przedłużony w drodze milczącej zgody na czas nieograniczony i będzie mógł być wymówiony w każdym czasie.

W wypadku wymówienia, będzie on pozostawał w mocy jeszcze przez trzy miesiące, od dnia, w którym każda z Układających się Stron złoży drugiej notyfikację o zamiarze uchylecia jego działania.

W dowód czego Pełnomocnicy w należyty sposób upoważnieni w tym celu podpisali niniejszy Traktat i opatrzyli go swemi pieczęciami.

Sporządzono w Warszawie w podwojnym egzemplarzu dnia dziesiątego listopada tysiąc dziewięćset dwudziestego trzeciego roku.

(—) *Henryk Strasburger*

(—) *Marjan Szydłowski*

(—) *Hj. J. Procopé*

ANEXS A.

KARTA LEGITYMACYJNA DLA KOMIWOJAŻERÓW.

Na rok 19..... № ..... karty

(Pieczęć)

Ważne w Polsce i Finlandji

Okaziciel:

(Imię i nazwisko)

sporządzono w ..... dnia ..... 19.....

(Pieczęć)

(Władza kompetentna)

Podpis

Zaświadcza się, iż okaziciel niniejszej karty posiada (oznaczenie fabryki lub handlu) w ..... pod firmą ..... zatrudniony jest jako komiwojażer w firmie ..... w ..... która posiada tam (oznaczenie fabryki lub handlu).

Wobec tego, że okaziciel niniejszej karty chce poszukiwać zamówienia i czynić zakupy na rachunek swej firmy jako też firmy następującej (oznaczenie fabryki lub handlu) w ..... zaświadcza się ponadto, iż rzeczona firma zobowiązana jest do uiszczania w tym kraju podatków prawnych za trudnienie się swym handlem (przemysłem).

Opis okaziciela

Wiek: .....

Wzrost: .....

Włosy: .....

Znaki szczególne: .....

Podpis okaziciela: .....

U W A G A:

Okaziciel niniejszej karty nie będzie mógł poszukiwać zamówień i czynić zakupów inaczej, jak podróżując dla firmy wymienionej powyżej i na jej rachunek. Będzie on mógł mieć ze sobą próbki, lecz

voie de tacite réconduction pour une période indéterminée et sera dénonçable en tout temps.

En cas de dénonciation, il demeurera encore en vigueur trois mois à compter du jour où l'une des Parties Contractantes aura notifié à l'autre son intention d'en faire cesser les effets.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Traité et l'ont revêtu de leurs cachets.

Fait à Varsovie, en double exemplaire, le dix novembre mille neuf cent vingt trois.

L. S. (—) *Henryk Strasburger*

L. S. (—) *Marjan Szydłowski*

L. S. (—) *Hj. J. Procopé*

ANNEXE A.

CARTE DE LÉGITIMATION

Pour voyageurs de commerce.

Pour l'année 19..... № ..... de la carte .....

(Armoiries).

Valable pour la Pologne et la Finlande.

Porteur:

(prénom et nom de famille).

fait à ..... le ..... 19.....

(Sceau)

(Autorité compétente).

(signature)

Il est certifié que le porteur de la présente carte possède un (désignation de la fabrique ou du commerce) à ..... sous la raison ..... est employé, comme voyageur de commerce, dans la maison ..... à ..... qui y possède un (désignation de la fabrique ou du commerce).

Le porteur de la présente carte désirant rechercher des commandes et faire des achats pour le compte de sa maison, ainsi que de la maison suivante (désignation de la fabrique ou du commerce) à ..... il est certifié, en outre, que ladite maison est tenue d'acquitter dans ce pays-ci les impôts légaux pour l'exercice de son commerce leur commerce industrie.

Signalement du porteur:

Age: .....

Taille: .....

Cheveux: .....

Marques particulières: .....

Signature du porteur: .....

A V I S.

Le porteur de la présente carte ne pourra rechercher des commandes ou faire des achats autrement qu'en voyageant et pour le compte de la maison susmentionnée. Il pourra avoir avec lui des échantillons des maisons susmentionnées.

nie towary. Poza to będzie się on stosować do rozporządzeń obowiązujących w każdym kraju.

NOTA. Tam, gdzie wzór powyższy zawiera podwójny tekst, formularz używany dla wygotowania kart mieć będzie przestrzeń niezbędną dla wpisania w nim jednego lub drugiego z tekstów, stosownie do okoliczności poszczególnego wypadku.

ANEKS B.

Republika Finlandzka
Izba Handlowa w .....

KARTA LEGITYMACYJNA

dla komiwojażerów firm finlandzkich.

Ważne na jeden rok Numer karty.....
począwszy od.....

Imię i nazwisko: .....

Miejsce zamieszkania: .....

Sporządzono w.....dnia..... 19....

Pieczęć Syndyk
Izby Handlowej Izby Handlowej

Zaświadcza się, iż okaziciel niniejszej karty
a) jest komiwojażerem na usługach firmy *)

b) jest dyrektorem w firmie *) .....

c) posiada *) .....

w .....
pod firmą handlową .....

Wobec tego, że okaziciel niniejszej karty zamierza przyjmować zamówienia i czynić zakupy na rachunek tego przedsiębiorstwa i przedsiębiorstw wymienionych poniżej:

1 ..... w .....

2 ..... w .....

3 ..... w .....

4 ..... w .....

zaświadcza się, iż (powyższe przedsiębiorstwo jest upoważnione do wykonywania (powyższe przedsiębiorstwa są upoważnione do wykonywania swego) (handlu) w Finlandji, (placi) (placą) w tym celu prawne należności. (ich) (przemysłu)

Opis okaziciela:

Wiek: .....

Wzrost: .....

Włosy: .....

Znaki szczególne: .....

Podpis okaziciela: .....

*) Oznaczenie fabryki lub handlu.

N. B. Winno wypełniać się tylko rubrykę formularza a) o ile chodzi o komiwojażera, rubrykę b) jeżeli chodzi o dyrektora i rubrykę c) o ile chodzi o właściciela przedsiębiorstwa handlowego lub przemysłowego. Rubryki nieodpowiadające winny być wymazane.

tillons mais point de marchandises. Il se conformera, d'ailleurs, aux dispositions en vigueur dans chaque État.

NOTA: La où le modèle contient un double texte, le formulaire à employer pour l'expédition des cartes présentera l'espace nécessaire pour y insérer l'un ou l'autre des textes suivant les circonstances du cas particulier.

ANNEXE B.

République de Finlande
Chambre de Commerce de .....

CARTE DE LÉGITIMATION

Pour voyageur de commerce de Maisons Finlandaises.

Valable pour une année Numéro de la carte.....
à partir de.....

Nom et prénoms: .....

Domicile .....

Fait à..... le..... 19....

Scéau Le Syndic
de la Chambre de Commerce de la Chambre de Commerce
de Commerce T. S. V. P.

Il est certifié que le porteur de la présente carte
a) est commis-voyageur au service d'une maison*)

b) est directeur au service d'une maison*) .....

b) possède *) .....

à .....
sous la raison de commerce .....

Le porteur de cette carte, se proposant de recueillir des commandes et de faire des achats pour le compte de cet établissement et pour les établissements ci-après désignés:

1 ..... à .....

2 ..... à .....

3 ..... à .....

4 ..... à .....

il est certifié que (ledit établissement est autorisé (lesdits établissements sont autorisés son) (commerce) en Finlande et (paie) à pratiquer leur) (industrie) (payent) les contributions légales à cet effet.

Signalement du porteur:

Age: .....

Taille: .....

Cheveux: .....

Signes particuliers; .....

Signature du porteur: .....

*) Indication de la fabrique ou du commerce.

N. B. — On ne doit remplir que la rubrique a) du formulaire lorsqu'il s'agit d'un commis-voyageur, la rubrique b) lorsqu'il s'agit d'un directeur et la rubrique c) lorsqu'il s'agit d'un propriétaire d'un établissement commercial ou industriel. Les rubriques non correspondantes sont à effacer.

U W A G A:

Okaziciel niniejszej karty nie będzie mógł poszukiwać zamówień i czynić zakupów inaczej, jak podróżując i wyłącznie na rachunek firmy wymienionej powyżej.

Będzie on mógł mieć ze sobą próbki lub wzory, lecz nie towary.

PROTOKÓŁ ZAMKNIĘCIA.

Przy podpisaniu w dniu dzisiejszym Traktatu Handlowego i Nawigacyjnego, zawartego pomiędzy Polską a Finlandją, Pełnomocnicy obydwu układających się Stron należycie upoważnieni i zgodzili się pozatem na następujące postanowienia:

Co dotyczy art. 3.

Rozumie się, iż postanowienia artykułu 3-go, dotyczące spółek prywatno-prawnych i handlowych stosować się będą nie tylko do wszelkiego rodzaju wymienionych spółek, łącznie ze spółkami spółdzielczymi, lecz również do stowarzyszeń fińskich, które są prawnie założone według ustawodawstwa Finlandji i których przedmiot jest o charakterze ekonomicznym.

Co dotyczy art. 11.

Alinea 1. Zgodnie z systemem artykułu 11-go odnośnie do cel i opłat przywozowych, obydwie Układające się Strony stwierdzają, iż nakładanie z przyczyny deprecjacji waluty, opłat dodatkowych lub mnożników celnych, obciążających produkty gleby i przemysłu drugiej Strony, byłoby sprzeczne z duchem niniejszego Traktatu Handlowego.

Alinea 2. Niezależnie od zasady państwa najbardziej uprzywilejowanego, Polska nie będzie domagała się ulg celnych przewidzianych w artykule 2 Umowy Handlowej, zawartej pomiędzy Finlandją a Francją, dnia 13 lipca 1921 r., przyczem zastrzeżenie to nie stosuje się do produktów, pochodzących i przychodzących z Polski, wymienionych w liście A załączonej przy niniejszym, co do których Polska korzystać będzie, jak długo umowa z Francją pozostawać będzie w mocy, z tych samych przywilejów, które zostały przyznane temu ostatniemu państwu. Co do innych przedmiotów, wymienionych w art. 2 wskazanej umowy, które nie są wymienione w powyższej liście, Polska korzystać będzie z traktowania udzielonego Francji w wypadku, o ile ulgi w ten sposób przyznane Francji dla tych artykułów, będą w przyszłości, po podpisaniu niniejszego Traktatu, przyznane więcej niż jednemu z mocarstw trzecich.

Finlandja ze swej strony nie będzie domagała się ulg celnych, które Polska przyznała Francji w Traktacie Handlowym zawartym między temi dwoma państwami, dnia 6 lutego 1922 r., przyczem jednak rozumie się, iż zastrzeżenie to nie stosuje się do produktów, pochodzących i przychodzących z Finlandji, które wymienione są w liście B, załączonej przy niniejszym, co do których Finlandja korzystać będzie, dopóki umowa z Francją pozostawać będzie w mocy, z tych samych przywilejów, które zostały przyznane temu ostatniemu państwu. Wobec tego iż

A V I S.

Le porteur de la présente carte ne pourra recueillir des commandes ou faire des achats autrement qu'en voyageant et seulement pour le compte de maison susmentionnée.

Il pourra avoir sur lui des échantillons ou des modèles, mais non des marchandises.

PROTOCOLE DE CLOTURE.

A la signature, en date de ce jour, du Traité de Commerce et de navigation conclu entre la Pologne et la Finlande, les Plénipotentiaires des deux Parties Contractantes, dûment autorisés, sont convenus en outre des dispositions suivantes:

En ce qui concerne l'article 3:

Il est entendu que les dispositions de l'article 3 concernant les sociétés civiles et commerciales s'appliqueront non seulement à toutes les espèces desdites sociétés y compris les sociétés coopératives, mais aussi aux associations finlandaises qui valablement constituées d'après les lois de la Finlande ont un objet d'ordre économique.

En ce qui concerne l'article 11:

Alinéa N° 1. Conformément au régime de l'article 11 concernant les droits et taxes à l'importation, les deux Parties Contractantes constatent que l'établissement, pour cause de dépréciation du change de surtaxes ou de coefficients de majoration de droits d'entrée, frappant les produits du sol et de l'industrie de l'autre Partie, serait contraire à l'esprit de ce Traité de Commerce.

Alinéa N° 2. Nonobstant le principe de la nation la plus favorisée la Pologne ne prétendra pas au dégrèvements de douane, stipulés dans l'article 2 de la Convention de Commerce conclue entre la Finlande et la France en date du 13 juillet 1921, cette réserve ne s'appliquant cependant pas aux produits originaires et en provenance de Pologne énumérés dans la liste A, ci-jointe, à l'égard desquels la Pologne jouira, tant que la convention avec la France restera en vigueur, des mêmes avantages, qui ont été accordés à ce dernier pays. Quant aux autres produits, visés par l'article 2 de la dite convention et qui ne sont pas nommés dans la liste susmentionnée, la Pologne jouira du traitement accordé à la France dans le cas où les faveurs ainsi accordées à la France pour ces produits, seraient à l'avenir après la signature du présent traité accordées à plus d'une puissance tierce.

La Finlande de sa part ne prétendra pas aux dégrèvements de douane que la Pologne a accordés à la France par le traité de commerce conclu entre ces deux pays en date du 6 février 1922, étant néanmoins convenu que cette réserve ne s'applique pas aux produits originaires et en provenance de Finlande qui sont énumérés dans la liste B ci-jointe, à l'égard desquelles la Finlande jouira, tant que la convention avec la France restera en vigueur, des mêmes avantages, qui ont été accordés à ce dernier pays. Vu que la Pologne a déjà par l'application

Polska udzieliła już, przez zastosowanie klauzuli największego uprzywilejowania, innym mocarstwom trzecim wszystkich ulg celnych, wymienionych w powyższym traktacie, zobowiązuje się ona przyznać Finlandji te same przywileje, poza przywilejami przewidzianymi w liście B, wskazanej powyżej, w wypadku gdy Finlandja przyzna wszystkie ulgi celne, udzielone Francji i nie wymienione w powyższej liście A.

Co dotyczy *art. 13.*

Rozumie się, iż postanowienia artykułu 13-go, odnośnie do systemu tranzytu, nie naruszając w niczem prawa Rządu Polskiego co do zakazu lub ograniczenia tranzytu broni i ekwipunku wojskowego, wynikającego z § 4 art. 22 Traktatu podpisanego dnia 18 marca 1921 r. w Rydze pomiędzy Rzeczpospolitą Polską z jednej strony, a Rosyjską Socjalistyczną Federacyjną Republiką Sowieców, Białoruską Socjalistyczną Republiką Sowieców i Ukraińską Socjalistyczną Republiką Sowieców z drugiej strony.

Co dotyczy *art. 15.*

Układające się Strony będą mogły wymagać, by świadectwa wskazane w artykule 15-ym zaświadczały:

1) jeżeli będzie chodziło poprostu o surowce, iż pochodzą one z drugiego kraju lub że uległy przeróbce tak gruntownej, iż zatraciły one indywidualność pochodzenia,

2) jeżeli będzie chodziło o produkt fabryczny, że przynajmniej połowa jego wartości jest reprezentowana przez wartość surowca, pochodzącego z drugiego kraju i wartość pracy która tam została uskuteczniiona.

Świadectwa pochodzenia będą wydawane przez Izby Handlowe, od których zależy wysyłający, bądź przez każdą inną władzę, uznaną przez państwo, do którego towar ma być wywieziony. Będą one zaświadczone przez przedstawiciela dyplomatycznego lub konsularnego kraju przeznaczenia.

Jeżeli wysyłający będzie miał podstawy do obaw, iż pomimo zaopatrzenia w świadectwo pochodzenia towar będzie stanowił przedmiot sporu, może uzyskać potwierdzenie świadectwa pochodzenia przez świadectwo sprawdzenia (certificat de vérification), wystawione i podpisane jednocześnie przez organ wystawiający świadectwa pochodzenia i przez rzeczoznawcę, wyznaczonego przez przedstawiciela dyplomatycznego lub konsularnego kraju przeznaczenia. O ile rzeczoznawca tego zażąda, winny mu być dostarczone przedmioty i dokumenty potrzebne do dokonania sprawdzenia. O ile towar zaopatrzony jest w świadectwo sprawdzenia, nie podlega on ekspertyzie na komorze celnej, z wyjątkiem wypadków oszustwa lub domniemanego podstawienia.

Przesyłki pocztowe będą zwolnione od świadectwa pochodzenia, jeżeli będzie chodziło o przesyłki, nie posiadające charakteru handlowego.

Co dotyczy *art. 23.*

Poza postanowieniami artykułu 23 Polska nie będzie mogła powoływać się na niniejszy Traktat w celu pretendowania:

de la clause de la nation la plus favorisée accordé à d'autres puissances tous les dégrèvements de douane mentionnés dans ledit traité, Elle s'engage à accorder à la Finlande les mêmes avantages en plus de ceux portés sur la liste B susindiquée, dans le cas, où la Finlande accordera à la Pologne tous les dégrèvements de douane accordés par la Finlande à la France en non mentionnés dans la liste A sus-indiquée.

En ce qui concerne *l'article 13:*

Il est entendu que les dispositions de l'article 13 concernant le régime du transit, ne dérogent en rien au droit du Gouvernement Polonais de prohiber ou limiter le transit des armes et de l'équipement militaire, résultant du § 4, art. 22 du traité, signé le 18 mars 1921 à Riga entre la République Polonaise d'une part, et la République Socialiste Fédérative Russe des Soviets, et la République Socialiste Blanc-Ruthène des Soviets et la République Socialiste Ukrainienne des Soviets d'autre part.

En ce qui concerne *l'article 15:*

Les Parties Contractantes pourront exiger que les certificats visés à l'article 15 attesteront:

1) S'il s'agit de matières premières proprement dites, qu'elles sont originaires de l'autre pays ou qu'elles y ont subi une transformation si complète qu'elles y ont perdu leur individualité d'origine.

2) S'il s'agit d'un produit manufacturé, que la moitié au moins de sa valeur est représentée par la valeur des matières premières originaires de l'autre pays et par le travail qui y a été exécuté.

Les certificats d'origine seront délivrés soit par les Chambres de Commerce dont relève l'expéditeur, soit par toute autre autorité que les pays destinataire aura agréée. Ils seront certifiés par un représentant diplomatique ou consulaire du pays destinataire.

Au cas où l'expéditeur pourra craindre que, malgré le certificat d'origine accompagnant la marchandise, celle-ci ne demeure sujette à contestation, il pourra faire confirmer le certificat d'origine par un certificat de vérification, établi et signé à la fois par l'auteur du certificat d'origine et par un expert que désignera le représentant diplomatique ou consulaire du pays destinataire. Si cet expert le requiert, les pièces ou documents nécessaires à la vérification devront lui être fournies. Si la marchandise est accompagnée d'un certificat de vérification, elle ne sera sujette à l'expertise légale en douane que dans le cas de fraude ou de substitution présumées.

Les colis postaux seront dispensés du certificat d'origine quand il s'agira d'importation ne revêtant pas un caractère commercial.

En ce qui concerne *l'article 23:*

Outre les dispositions de l'article 23 la Pologne ne pourra non plus invoquer ce Traité pour prétendre:

a) o przywileje, dotyczące obowiązku przyjmowania pilotów, które Finlandja udzieliła Szwecji i które wymienione są w Deklaracji z dnia 17 sierpnia 1872 r. i w Dekrecie z dnia 21 maja 1920 r. i to nawet w tym wypadku, gdy przywileje udzielone w powyższej Deklaracji byłyby w przyszłości rozszerzone w celu stosowania ich do okrętów szwedzkich o pojemności 125 ton rejestrowanych netto.

b) o przywileje, których Finlandja udzieliła lub udzielićby mogła w przyszłości Rosji, odnośnie do połowu i polowania na fokę na swych wodach terytorjalnych Północnego Oceanu Lodowatego.

Rozumie się wszelako, iż w wypadku, gdy przywileje, dotyczące połowu i polowania na fokę, udzielone przez Finlandję Rosji byłyby, bądź częściowo, bądź w całości udzielone Państwu trzeciemu te same przywileje będą bezwzględnie i bez zastrzeżeń w tym samym zakresie przyznane Polsce, o ile Rosja lub wymienione Państwo trzecie będą z nich korzystały.

Protokół niniejszy, który zostanie ratyfikowany, wejdzie w życie jednocześnie z samym traktatem. Będzie on przez taki sam czas obowiązywał i będzie on miał taką samą moc i znaczenie, jak gdyby postanowienia, które on zawiera, mieściły się w Traktacie.

W dowód czego Pełnomocnicy podpisali niniejszy Protokół i opatrzyli go swemi pieczęciami.

Sporządzono w Warszawie, w podwójnym egzemplarzu, dziesiątego listopada, tysiąc dziewięćset dwudziestego trzeciego roku.

(—) *Henryk Strasburger*
(—) *Marjan Szydłowski*
(—) *Ej. J. Procopé*

LISTA A.

Numery
taryfy
finlandzkiej

NAZWA PRODUKTÓW:

Konserwy w puszkach zamknięte hermetycznie.

- 141 Produkty mięsne i odpadki zwierzęce.
147 Owoce stołowe i jagody, włośzczyzna i grzyby jadalne różnego rodzaju.

Jedwab przędzony, nawet mieszany z innymi produktami tekstylnymi.

- 232 Jedwab w małych opakowaniach, przeznaczony do sprzedaży detalicznej, taki jak: motki, szpulki i t. p.

Tkaniny z czystej wełny lub półwełniane

(z wyjątkiem mieszanin z jedwabiem).

D y w a n y:

- 268 wiązane conajwyżej w 180 węzłów na metr;
269 więcej niż 180 węzłów na tę samą długość;
270 imitujące plusze, nie wiązane, w kawałkach lub przecinane;

a) aux privilèges en ce qui concerne l'obligation de prendre des pilotes que la Finlande a accordés à la Suède et qui sont mentionnés dans la Déclaration du 17 août 1872 et le Décret du 21 mai 1920, et cela même dans le cas où les privilèges accordés dans ladite déclaration seraient à l'avenir élargis pour être applicables aux bâteaux suédois jaugeant jusqu'à 125 tonnes de registre net.

b) aux privilèges que la Finlande a accordés ou pourra à l'avenir accorder à la Russie en ce qui concerne la pêche et la chasse aux phoques dans ses eaux territoriales de la Mer Glaciale Arctique.

Il est entendu toutefois que dans le cas où les privilèges quant à la pêche et la chasse aux phoques accordés par la Finlande à la Russie seraient, soit en partie, soit en totalité, accordés à un État tiers, les mêmes privilèges seront immédiatement et sans réserve, dans la même étendue accordés à la Pologne tant que la Russie ou le dit État tiers en jouiront,

Ce Protocole qui sera ratifié entrera en vigueur en même temps que le traité lui-même. Il aura la même durée que celle-ci et la même force et valeur que si les dispositions qu'il contient étaient insérées dans le traité.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé le présent Protocole et l'ont revêtu de leurs cachets.

Fait à Varsovie, en double exemplaire, le dix novembre mille neuf cent vingt trois.

L. S. (—) *Henryk Strasburger.*
L. S. (—) *Marjan Szydłowski*
L. S. (—) *Hj. J. Procopé.*

LISTE A.

Numéros
du tarif
finlandais

DÉSIGNATION DES PRODUITS

Conserves en boîtes hermétiquement closes:

- 141 Produits de viande et dépouilles d'animaux.
147 Fruits de table et baies, plantes potagères et champignons comestibles de divers genres.

Soie filée, même unie à d'autres matières textiles:

- 232 Soie en petits emballages destinés à la vente au détail tels que: échevaux, bobines et analogues.

Tissus de laine pure ou mi-laine (sauf mélange de soie):

T a p i s:

- 268 Noués avec au plus 180 noeuds sur une longueur d'un mètre.
269 Avec plus de 180 noeuds sur la même longueur.
270 En imitation de peluche, non noués en pièces ou découpés.

Numery taryfy finlandzkiej	NAZWA PRODUKTÓW	Numéros du tarif finlandais	DÉSIGNATION DE PRODUITS
271	w innych gatunkach.	271	Autres espèces.
272	aksamity i plusze oraz imitacje nieprecinane lub przecinane.	272	Velours et peluche et imitations, en pièces ou découpés.
	Wstążki, sznury i pasmanterje, niewymienione gdziekolwiek, z częściami metalowymi lub bez i t. d.		Rubans, cordons et passementeries, non dénommés ailleurs, avec ou sans parties métalliques. etc.
	— bawełniane lub z innych materiałów roślinnych:		— de coton ou d'autres matières végétales:
281	Wstążki, sznury i pasmanterje pluszowe i aksamitno-wełniane.	281	Rubans, cordons et passementeries de peluche et de velour.
			— de laine:
283	Wstążki, sznury i pasmanterje pluszowe i aksamitno-jedwabne.	283	Rubans, cordons et passementeries de peluche et de velour.
			— de laine:
285	Jedwab czysty.	285	Soie pure.
286	Jedwab mieszany.	286	Soie mélangée.
	Koronki, tkaniny z koronek i tiul niewymienione gdziekolwiek.		Dentelles, tissus de dentelle et tulle non mentionnés ailleurs:
	— bawełniane i z innych materiałów roślinnych niewymienionych oddzielnie:		— de coton ou d'autres matières végétales non spécialement désignées:
287	Tiul na firanki, szerokości co najmniej 50 cm.	287	Tulle à rideaux d'au moins 50 centim. de largeur.
288	inne gatunki:	288	Autres espèces.
289	— lniane czyste lub z dodatkiem materiału tekstylnego innego niż wełna lub jedwab.	289	— de lin pur ou avec addition d'une matière fibreuse autre que la laine ou la soie:
	Kapelusze gotowe lub półgotowe.		Chapeaux tout faits, ou partiellement montés:
311	Przybrane kwiatami lub piórami.	311	Ornés de fleurs ou de plumes.
313	innych rodzajów, z materiałów, w które częściowo wchodzi jedwab, wykończone lub przybrane.	313	Autres espèces, de substance où la soie rentre en partie, montés ou ornés.
323	Gorsety, całkowicie lub częściowo z jedwabiu.	323	Corsets, entièrement ou en partie de soie.
	Ubrania i wyroby szyte, nie specjalnie wymienione		Vêtements et ouvrages de couture, non spécifiés.
328	— wyprodukowane z materiałów przędzonych, z półjedwabiu.	328	— fabriqués avec un produit de filage en demi-soie.
333	Parasole i parasolki jedwabne i półjedwabne.	333	Parapluies et ombrelles de soie ou demi-soie.
337	Kwiaty, owoce i rośliny sztuczne, robione, głównie z materiałów tekstylnych, papieru, słomy lub t. p. materiałów; imitacje motylów, chrabąszczów, piór ptasich i t. d., zrobionych z podobnych materiałów i przeznaczonych dla ozdoby.	337	Fleurs, fruits et plantes artificielles confectionnés principalement de matières textiles, papier, paille ou autres matières similaires, reproductions de papillons, scarabée, plumes d'oiseaux, etc. confectionnés de matières similaires et destinés à la parure.
338	Części kwiatów sztucznych i innych artykułów, przeznaczonych do ozdoby, wymienionych powyżej.	338	Parties de fleurs artificielles et des autres articles destinés à la parure, mentionnés ci-dessus.
	Wyroby przędzone w połączeniu z nitką metalową i wyroby ze złotych nitok.		Produits filés avec fils de métal et travaux d'or filé:
341	Tkaniny, wstążki, pasmanterje, frendzle; koronki, tkaniny z koronek, tiule i wyroby pończosnicze.	341	Tissus, rubans, passementerie, franges, dentelles, tissus de dentelle, tulles et produits de bonneterie.
	Torebki, teczki, futerały, pudełka, portmonetki, abażury, woreczki, portfele z oprawą lub bez, pokryte z zewnątrz materiałem tekstylnym.		Sacs, serviettes, étuis et boîtes, portemonnaie, abat-jour, bourses, portefeuilles avec ou sans monture extérieurement recouverts de produits textiles:

Numery
taryfy
fińskiej

NAZWA PRODUKTÓW:

Numéros
du tarif
finlandais

DÉSIGNATION DES PRODUITS:

- 344 pokryte—materjałami z przędzy jedwabnej
czystej lub z półjedwabnej.
345 inne gatunki.

- 344 Recouverts de produits de filature en soie
pure ou en soie mélangée.
345 Autres espèces.

Wyroby gotowe z drzewa, niewyszczególnione:**Ouvrages en bois tout faits, non spécifiés:**

— wagi conajwyżej 2 klg. netto za jednostkę.

— pesant au plus 2 kilos net par unité:

- 379 bronzowane, połączone lub posrebrzane
z rzezbami, lub nakładane;
380 farbowane, woskowane, lakowane, polerowane
i malowane lub pokostowane.
Ambroina, celuloide, eburyna, galalit i inne
produkty do odlewania analogiczne i niewymienione
specjalnie.
462 Inne wyroby nie specjalnie wymienione,
również z metalami nieszlachetnymi i podobnie
ozdobione tkaninami.

- 379 Bronzes dorés ou argentés, avec sculptures
ou marqueterie.
380 Teints, cirés, laqués, polis et peints ou
verniss.
Ambroine, celluloide, éburine, galalithe
et autres produits moulables analogues
non spécialement désignés.
462 Autres travaux non spécialement désignés,
aussi associés avec métal non précieux,
tissus ou garnitures analogues, à l'exclusion
des fils non développés.

Wyroby skórzane:**Ouvrages de cuir:**

Obuwie.

chaussures:

- 473 pokryte jedwabiem lub półjedwabiem;
474 nicowane, inne gatunki;
475 ze skóry lakierowanej.
479 Rękawiczki skórzane, nawet w połączeniu
z materjałami tekstylnymi niewyszczególnione.
481 Pudełka, paski, części pasków i szelek,
futurały, portfele i portmonetki, jak również
torebki.

- 473 Recouvertes de soie ou demi-soie.
474 Retournées, autres espèces.
475 De cuir verni.
479 Gants de cuir, même avec parties de tissu,
non spécifiés,

- 588 Noże stołowe i widelce z trzonkiem z kości
słoniowej, szylkretu, porcelany lub masy
perłowej, jak również złoczone i srebrzone.
597 Nożyczki, niewymienione specjalnie, maszyny
do strzyżenia włosów, korkociągi, szczytce
do cukru, nożyczki do paznogi, dziadki do
orzechów, złoczone lub srebrzone.
Przedmioty zbytku i inne artykuły używane
przeważnie lub wyłącznie, jako ozdoby i nie
służące do użytku codziennego.
783 Z cienkiej porcelany.

- 481 Boîtes, ceintures, parties de ceintures et
bretelles, étuis, portefeuilles et portemonnaies,
ainsi que sacs avec ou sans garniture, en cuir
même associés à d'autres matériaux, pesant au
plus 0 kg. 5 par unité.
588 Couteaux de table et fourchettes à manche
d'ivoire, de nacre, de porcelaine ou d'écaille,
ainsi que dorés ou argentés.
597 Ciseaux, non spécifiés, machines pour couper
les cheveux, tire-bouchons, pinces à sucre et
coupe-ongles ainsi que casse-noisettes, dorés
ou argentés.
Objets de luxe et autres articles employés
surtout ou seulement comme ornements et n'ayant
pas d'utilité réelle.
783 En porcelaine fine.

M y d l a:**Savons:**

- 828 pachnące, mydła toaletowe i inne gatunki
podobne, mydła płynne lub miękkie w tubkach,
flakonach lub innych podobnych opakowaniach
wszelkiego rodzaju, mydła przezroczyste.
Etery, esencje alkoholi, gdzieindziej niewymienione,
olejki eteryczne, perfumerje, kosmetyki etc.
862 Eter octowy i owocowy, esencja koniaku,
araku i inne etery i esencje rozpuszczone w
alkoholu lub inne etery i esencje, oddzielnie
niewymienione.

- 828 De parfumerie, savons de toilette et autres
espèces analogues; savons liquides ou mous,
en tubes, flacons et autres emballages
similaires de toutes, sortes; savons transparents.
Ethers, essencés d'alcools non dénommés
ailleurs, huiles volatiles, parfumeries,
cosmétiques etc.
862 Ether de vinaigre et de fruits, essences
de cognac, d'arrac et autres, éthers et
essences dissoutes dans l'alcool et autres
éthers et essences non spécialement
désignés.

Numery
taryfy
finlandzkiej

NAZWA PRODUKTÓW:

Artykuły niewymienione poprzednio:

Zabawki i ozdoby na choinkę wszelkiego rodzaju i części składowe tych przedmiotów.

Lista B.

NAZWA PRODUKTÓW:

Numery
taryfy
polskiej

- Ex 35 Sery:
1. Wykwintne
2. Inne niż w § 1.
- 43 Klej i żelatyna.
- Ex 46 Wyroby szcztokarskie.
- Ex 55 Skóry wyprawione:
1. Wierzchnie, miękkie, nielakierowane
2. Skórki:
b) skórki lakierowane
3. Skóry twarde podeszwowe
4. Skóry podeszwowe i pasowe napędne.
- Ex 57 Wyroby skórzane:
1. a) obuwiu ponad 2 kg. para,
b) ważące od 1.000 do 2.000 gr. para,
c) 600 do 1.000 gr. para.
2. Obuwie lakierowane.
Uwaga: Skóry na obuwiu skrojone lub zszyte (wierzchy).
4. a) Wyroby siodlarskie i rymarskie,
b) gotowe pasy napędne, zszywane,
c) gotowe pasy napędne niezszywane.
- Ex 68 Celuloid wszelkiego koloru.
- Ex 76 Wyroby porcelanowe:
1. Białe i jednobarwne etc.
2. Z malowidłami lub deseniami etc.
3. Wazy, statuetki etc.
- Ex 88 Kauczuk:
1. c) Z dodatkami z innych materiałów.
3. Obuwie z kauczuku etc.
- Ex 113 Lekarstwa gotowe i podozowane:
1. Lekarstwa gotowe, dozwolone do przywozu na mocy specjalnych wykazów urzędowych, wszelkie produkty chemiczne i farmaceutyczne podozowane, jak również ekstrakty używane w medycynie.
- Ex 120 Mydła:
1. Toaletowe i lecznicze
2. Inne.
- Ex 167 Maszyny i aparaty:
1. Maszyny z żeliwa, żelaza, stali i innych materiałów,
Parowozy i t. d.,
Turbiny parowe,
Maszyny włókiennicze,
B. Maszyny elektryczne.
C. Maszyny rolnicze, plugi motorowe etc.

186 Wełna czesana, przędzona i nitkowana.

Numéros
du tarif
finlandais

DÉSIGNATION DE PRODUITS:

Articles non repris ailleurs:

- 952 Jouets et ornements d'arbre de Noël de tout genre et parties de ces objets.

Liste B.

DÉSIGNATION DES PRODUITS:

Numéros
du tarif
polonais

- Ex 35 Fromages:
1. Fins
2. Autres que le § 1.
- 23 Colles et gélatines
- Ex 46 Brosserie
- Ex 55 Peaux tannées.
1. Peaux de dessus souples non vernies.
2. Petites peaux:
b. Peaux vernies
3. Cuir dur pour semelles
4. Cuir à semelles et à courroies
- Ex 57 Ouvrages en peau ou en cuir:
1. a) Chaussures, plus de 2 kilogrammes la paire
b) Pesant de 1.000 à 2.000 grammes la paire
c) 600 à 1.000 grammes la paire
2. Chaussures vernies
Remarque. Cuirs découpés pour chaussures et cousus (tiges),
4. a) Sellerie, bourrellerie
b) Courroies de transmission achevées, cousues
c) Courroies de transmission achevées non cousues,
- Ex 68 2. Celluloid de toute couleur
- Ex 76 Ouvrages en porcelaine:
1. Blanc ou unicolore etc...
2. Avec peintures ou dessins, etc...
3. Vases, statuettes etc...
- Ex 88 Caoutchouc:
1. c) Combinés avec d'autres matières
Chaussures en caoutchouc, etc...
- Ex 113 Médicaments composés et produits dosés:
1. Médicaments composés dont l'importation est autorisée en vertu de listes administratives spéciales; tous produits chimiques et pharmaceutiques dosés, ainsi qu'extraits employés en médecine:
- Ex 120 Savons:
1. De toilette et médicaux
2. Autres.
- Ex 167 Machines et appareils:
1. Machines en fonte, fer, acier et autres matières
Locomotives, etc...
Turbines à vapeur
Machines pour l'industrie textile
B Machines électriques
C Machines agricoles: charrues à moteur etc.
- 186 Laine peignée, filée et retorse

Numery taryfy polskiej	NAZWA PRODUKTÓW:	Números du tarif polonais	DÉSIGNATION DES PRODUITS:
187	Tkaniny bawełniane, surowe i bielone.	187	Tissus de coton écrus et blanchis
188	Tkaniny bawełniane barwione.	188	Tissus de coton teints, etc.
199	Tkaniny wełniane oddzielnie niewymienione.	199	Tissus de laine non spécialement dénommés
Ex 205	Wyroby dziane, szmuklerskie i plecione.	Ex 205	Étoffes et ouvrages tricotés, bonneterie et passementerie
	1. Wyroby dziane:		1. Étoffes de bonneterie et tricotées
	c) wełniane,		c) De laine
	d) wszelkie inne.		d) De toute espèce
207	Koronki i hafty etc.	207	Dentelles et broderie, etc.
215	Wyroby galanteryjne i toaletowe oddzielnie niewymienione, zabawki.	Ex 215	Articles de fantaisie et de toilette non spécialement dénommés, jouets:
	4) Zabawki:		4. Jouets
	a) Wszelkie z kości, etc.		a) De toute espèce, en os, etc...

D. V. 7666/23.

Przekład.

11 Grudnia 1923 r.

Panie Chargé d'Affaires.

Mam zaszczyt podać do Pańskiej wiadomości, że postanowienia Traktatu Handlowego i Nawigacyjnego, który został podpisany dn. 10 Listopada pomiędzy Polską a Republiką Finlandzką, zostaną również rozciągnięte na terytorjum w. m. Gdańska od daty uprawomocnienia się wspomnianego Traktatu.

Zechce Pan przyjąć, Panie Chargé d'Affaires, zapewnienie mego poważania.

(—) Dmowski

Do Pana Podpułkownika
Chargé d'Affaires a. i. Republiki Finlandzkiej
Conrada ERNST
w Warszawie.

Przekład.

Poselstwo Finlandzkie

Warszawa, dn. 13-go grudnia 1923 r.

№ 480.

Panie Ministrze.

Mam zaszczyt potwierdzić odbiór w dniu dzisiejszym noty D. V. 7666/23, którą Wasza Eksceleńcja komunikuje mi, że postanowienia Traktatu Handlowego i Nawigacyjnego, podpisanego dnia 10 Listopada 1923 roku pomiędzy Polską a Republiką Finlandzką, rozciągnięte będą również na terytorjum wolnego miasta Gdańska od daty uprawomocnienia się powyższego Traktatu.

Zechce Pan przyjąć, Panie Ministrze, zapewnienie mego najwyższego poważania.

(—) C. Ernst

Do
J. Eksceleńcji
Pana R. Dmowskiego
Ministra Spraw Zagranicznych
Rzeczypospolitej Polskiej
w Warszawie.

Zaznajomiwszy się z powyższym Traktatem, uznaliśmy go i uznajemy za słuszny zarówno w całości, jak i każde z zawartych w nim postanowień, oświadczamy, że jest przyjęty, ratyfikowany i zatwierdzony i przyrzekamy, że będzie niezmiennie zachowywany.

D. V. 7666/23.

Copie.

11 Décembre 1923

Monsieur le Chargé d'Affaires.

J'ai l'honneur de porter à Votre connaissance que les dispositions du Traité de Commerce et de Navigation, qui a été signé le 10 Novembre entre la Pologne et la République de Finlande s'étendront également au territoire de la Ville Libre de Gdańsk dès le jour de l'entrée en vigueur dudit Traité.

Veillez agréer, Monsieur le Chargé d'Affaires, l'assurance de ma considération distinguée.

(—) Dmowski

à Monsieur le Lieutenant Colonel
Conrad ERNST
Chargé d'Affaires a. i. de la République de Finlande.
Varsovie.

Copie.

Légation de Finlande

Varsovie, le 13 décembre 1923

№ 480.

Monsieur le Ministre.

J'ai l'honneur d'accuser réception de la Note D. V. 7666/23 en date de ce jour par laquelle Votre Excellence me fait savoir que les dispositions du Traité de Commerce et de Navigation, qui a été signé le 10 Novembre 1923 entre la Pologne et la République de Finlande, s'étendront également au territoire de la Ville libre de Gdańsk dès le jour de l'entrée en vigueur dudit Traité.

Veillez agréer, Monsieur le Ministre, les assurances de ma plus haute considération.

(—) C. Ernst

Son Excellence
Monsieur R. Dmowski
Ministre des Affaires Étrangères
de la République Polonaise
etc. etc. etc.
Varsovie.

Après avoir vu et examiné ledit Traité, Nous l'avons approuvé et approuvons en toutes et chacune des dispositions, qui y sont contenues, déclarons, qu'il est accepté, ratifié et confirmé et promettons, qu'il sera inviolablement observé.

Na dowód czego, wydaliśmy akt niniejszy, opatrzone pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

W Warszawie, dnia 28 sierpnia 1924 roku.

S. Wojciechowski

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej
Prezes Rady Ministrów:

Wł. Grabski

Minister Spraw Zagranicznych:
Al. Skrzyński

En foi de Quoi, Nous avons donné les présentes, revêtues du Sceau de la République Polonaise.

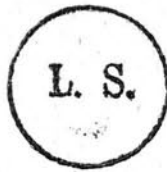
À Varsovie, le 28 Août 1924.

S. Wojciechowski

Par le Président de la République
Le Président du Conseil des Ministres:

Wł. Grabski

Le Ministre des Affaires Étrangères:
Al. Skrzyński

782.

Oświadczenie rządowe

z dnia 18 września 1924 roku

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Traktatu Handlowego i Nawigacyjnego pomiędzy Polską a Finlandją, podpisanego w Warszawie dn. 10 listopada 1923 r.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że w wykonaniu art. 24 Traktatu Handlowego i Nawigacyjnego pomiędzy Polską a Finlandją, podpisanego w Warszawie dn. 10 listopada 1923 r., dokonana została w Warszawie, w 3 września 1924 r., wymiana dokumentów ratyfikacyjnych powyższego Traktatu, który, w myśl art. 24, uprawomocni się w dniu 18 września 1924 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *Al. Skrzyński*

783.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 19 sierpnia 1924 r.

w sprawie zakazu przywozu i wywozu niektórych towarów.

Na zasadzie art. 7 ustęp h. ustawy z dn. 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. № 80, poz. 777) zarządza się co następuje:

§ 1. Poniżej wyszczególnione towary zabronione są do przywozu:

1. Pasztesy.
2. Cukierki, konfitury, serki owocowe, galaretki owocowe, proszki, pastylki z cukrem, owoce w likierach, araku i koniaku, czekolada i kakao z cukrem, marmolady i powidła z owoców i jagód, soki owocowe z domieszką alkoholu.

3. Arak, rum, koniak, śliwowica i inne wódki; wszelkiej mocy likiery i nalewki w opakowaniach wszelkiego rodzaju.

4. Wina winogronowe, owocowe i jagodowe.

5. Sery wykwintne w opakowaniu detalicznym drewnianem, ołowianem, blaszanem i t. p.

6. Ostrygi, raki, homary, krewetki, ślimaki i t. p. świeże, solone, marynowane, również w opakowaniu hermetycznym.

7. Sztuczne przetwory słodzące, których słodycz przewyższa słodycz cukru trzcinowego (sulfimid, jego sole, sacharyna, krystaloza, sukramina, glucyna,

sukrol, cukieryna, sukoza, dulcyna i t. p. kwas orto-amido-sulfo-benzoowy i t. p.), służące do wyrobu sacharyny.

8. Kosmetyki i pachnidła:

Bielidło, róż, puder, środki do farbowania włosów, trociczki, pomady kosmetyczne i kosmetyki osobno niewymienione bez alkoholu.

Wyroby perfumeryjne i kosmetyczne, zawierające alkohol: perfumy, wody pachnące (kwiatowe), woda kolońska, eliksiry.

§ 2. Zabrania się wywozu:

1. Oleju skalnego, ciemnego, nieoczyszczonego (ropy).

2. Jaj do dnia 1 grudnia 1924 r.

§ 3. Wydane przez Główny Urząd Przywozu i Wywozu i do chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia niezrealizowane pozwolenia na przywóz towarów wymienionych w § 1 niniejszego rozporządzenia, względnie na wywóz ropy i jaj, ważne będą jeszcze przez czas, w tych pozwoleniach wymieniony.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie jednocześnie z ustawą z dnia 31 lipca 1924 r. o uregulowaniu stosunków celnych (Dz. U. R. P. № 80, poz. 777).

Prezes Rady Ministrów

i Minister Skarbu: *W. Grabski*

Minister Przemysłu i Handlu: *Józef Kiedroń*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: *Janicki*